

בש"פ 1677/17 - סאבר אבו עזא נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 1677/17

כבוד השופטת ע' ברון
סאבר אבו עזא

לפני:
המבקש:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשה למתן רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע מיום 25.1.2017 ב-עמ"ת 29712-01-17 שניתנה על ידי כבוד השופט א' חזק

עו"ד אמיר נבון
עו"ד חיים שוייצר

בשם המבקש:
בשם המשיבה:

החלטה

1. לפניי בקשה ליתן רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כבוד השופט א' חזק) מיום 25.1.2017 ב-עמ"ת 29712-01-17, שבגדרה נדחה ערר שהגיש המבקש על החלטת בית משפט השלום בבאר שבע (כבוד השופטת ש' שטרית) ב-מ"ת 71259-09-16 מיום 26.12.2016 - שהורתה על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים נגדו.

2. ביום 29.9.2016 הוגש נגד המבקש כתב אישום בבית משפט השלום המונה שלושה אישומים המייחסים לו שורה של עבירות: פריצה לרכב לפי סעיף 413 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); גניבה מרכב לפי סעיף 413 לחוק; הטרדה מינית לפי סעיף 3(א)(5)א) בנסיבות סעיף 5(ד) לחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998, ביחד עם עבירה של פגיעה בפרטיות לפי סעיף 2(4) בצירוף סעיף 5 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981; חדירה לחומר מחשב לפי סעיף 4 בנסיבות סעיף 5 לחוק המחשבים, התשנ"ה-1995 (להלן: חוק המחשבים); שיבוש או הפרעה לחומר מחשב לפי סעיף 2(2) לחוק המחשבים; הפרעה לשוטר במילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק; נהיגה ברכב באופן נמהר ופזיז לפי סעיף 338(1) לחוק; שלוש עבירות של חבלה לרכב לפי סעיף 413 לחוק; והשמדת ראייה לפי סעיף 242 לחוק.

על פי האישום הראשון, ביום 17.9.2016 גנב המבקש מרכבה של ש.פ. (להלן: המתלוננת) את תיקה, שהכיל בין היתר ארנק ומכשיר טלפון נייד (להלן: הטלפון או הטלפון של המתלוננת). מספר שעות לאחר מכן הוציא מתוך הטלפון שתי תמונות עירום של המתלוננת ופרסם אותן בחשבון ה"אינסטגרם" שלה תוך התחזות לה - כך שניתן היה לצפות בתמונות באופן פומבי ואף להעתיקן. אלפי אנשים נחשפו לתמונות, שהופצו מאוחר יותר באתרים נוספים במרשתת. לאחר מכן מחק המבקש את כל תכני הטלפון, ומכר אותו לקטין (להלן: הקטין), מבלי שזה ידע שהמדובר בטלפון שגנב.

מהאישום השני עולה שביום 22.9.2016, בעת פעילות משטרתית יזומה לאיתור המבקש, הבחינו בו שוטרים בעודו נוהג ברכב. אחד השוטרים רץ לעבר המבקש וניסה לפתוח את דלת הרכב שעמד באותה עת ברמזור - ואולם כאשר הבחין בו המבקש, הסיט האחרון את הרכב בפראות, והשוטר שאחז בדלת נמשך עם הרכב ופגע בגופו במשאית שעמדה בקרבת מקום. המבקש המשיך בנסיעה לרוחב הכביש כשבאותה עת נוסעים בו כלי רכב, עד שהתנגש ברכב שעמד בצד הדרך וברכב נוסף, תוך שהוא פוצע את יושבי הרכבים ומסב נזק למכוניות. אז רץ לעבר המבקש שוטר נוסף שקרא למבקש לפתוח את דלת רכבו - אך זה לא שעה לקריאות, סירב לצאת מהרכב ודחף את השוטר. רק לאחר שמספר שוטרים נוספים חסמו את הרכב, עלה בידם להוציאו מהרכב, תוך שהוא משתולל, מפריע לשוטרים ומסרב להזדהות.

על פי עובדות האישום השלישי, במהלך חקירתו של המבקש סמוך לאחר מעצרו, יצא החוקר מחדר החקירות כאשר הטלפון הנייד של המבקש, שנתפס על ידי המשטרה במהלך האירועים, נותר מונח על השולחן בחדר. המבקש נטל את הטלפון הנייד, הסתיר אותו על גופו ולאחר מכן השליך את הכרטיס ה"סים", הסוללה והמכסה לאסלה. כך, השמיד המבקש את הכרטיס וניסה להשמיד את הטלפון הנייד על מנת שלא ניתן יהיה לעשות בו שימוש כראיה נגדו.

5

השתלשלות הליכי המעצר

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום עתרה המשיבה למעצרו של המבקש עד תום ההליכים נגדו. לאחר דיון בשאלת קיומן של ראיות לכאורה, ביום 23.11.2016 קבע בית המשפט כי המשיבה הניחה תשתית ראייתית לכאורית טובה ומוצקה וכי ישנה עילת מעצר הנובעת מהשילוב שבין המעשים המיוחסים למשיב לבין עברו הפלילי בעבירות רכוש

עמוד 2

ואלימות, שבגינן ריצה 15 חודשי מאסר. אף שהדבר לא נאמר במפורש, נראה כי בית המשפט כיוון לעילת מעצר של מסוכנות. אשר לתשתית הראייתית קבע בית המשפט בין היתר כי אין חולק שהטלפון הנייד של המתלוננת נמצא ברשות הקטין, וכי המבקש הוא שמכר לו אותו. עוד קבע בית המשפט כי מחקירת המבקש עולה כי הוא נכח במועד ובשעות הרלוונטיות במקום שבו נפרץ רכבה של המתלוננת, וכי הוא החזיק בטלפון עד למועד פרסום תמונותיה. בית המשפט קבע עוד כי בעדותו של המבקש נמצאו סתירות מהותיות בסוגיות רבות בפרשה, ובהן ביחס לשאלה אם עשה שימוש בטלפון של המתלוננת. עם זאת, חרף קביעותיו בדבר התשתית הראייתית המוצקה נגד המבקש, הורה בית המשפט על קבלת תסקיר מעצר בעניינו.

4. מתסקיר המעצר מיום 18.12.2016 (להלן: התסקיר) עולה כי המבקש בן 26, חסר השכלה ואינו יודע קרוא וכתוב, ומתפרנס מקצבת נכות ומגידול כבשים. הוא נשוי, וסמוך לאחר מעצרו נולדה לו בת - שאותה טרם ראה. לפי התסקיר, מגיל צעיר נחשף המבקש לאורח חיים עברייני, ופועל באימפולסיביות להשגת צרכיו תוך קושי בהצבת גבולות להתנהגותו. עולה מן התסקיר כי בין השנים 2009-2013 היה המבקש מעורב בעבירות שונות, בהן איומים, תקיפה ועבירות רכוש, כאשר בשנת 2011 נדון למאסר בפועל; וצוין עוד כי הפר בעבר תנאים מגבילים.

עם זאת פנה שירות המבחן לבחון חלופת מעצר שהוצעה בבית האם, כאשר אחותו של המבקש ואמו, שכבר שימשו כמפקחות על המבקש בעבר, ישמשו כמפקחות, וכן הוצעו בני משפחה נוספים לשמש מפקחים. שירות המבחן התרשם כי המפקחים שהוצעו הם אחראים ורציניים ומבינים את משמעות ההשגחה על המבקש; ואולם ביחס לאם הובע חשש כי לא תוכל להציב גבולות למבקש ותתקשה במשימת הפיקוח. סופו של דבר, הומלץ על שחרורו של המבקש לחלופת מעצר בית מלא בבית אמו בפיקוח המפקחים המוצעים פרט לאם - וזאת משום גילו הצעיר, לידת בתו והמתנת מסוימת שחלה במעורבותו בפלילים; ובשל החשש כי מעצרו יוביל דווקא להעמקת מעורבותו הפלילית. עוד הומלץ לאסור על המבקש גישה לאמצעים אלקטרוניים, ועל העמדתו בפיקוח שירות המבחן למשך 6 חודשים שבמהלכם ישולב בקבוצה טיפולית.

5. ביום 26.12.2016 קבע בית משפט השלום בבאר שבע כי חרף האמור בתסקיר אין מקום לשחרר את המבקש לחלופת מעצר. בהקשר זה הבהיר בית המשפט כי המקרה דנן שונה עד מאוד בנסיבותיו ממקרה "רגיל" של פריצה לרכב וגניבה של מכשיר נייד, ושם את הדגש על הפגיעה הקשה במתלוננת על דרך פרסום וחשיפת התמונות האינטימיות. בית המשפט הוסיף ועמד על כך שמעשיו של המבקש נעשו בתחכום, והלכו והחמירו שעה שלא בחל בדבר בניסיון למלט עצמו מהשוטרים שהגיעו לעצור אותו - לרבות סיכון חיי אדם; עוד נקבע כי שיקר לאורך חקירותיו במצח נחושה, וכי המדובר במי שאינו ירא מהחוק. על רקע כל האמור הגיע בית המשפט לכלל מסקנה שלפיה ההמלצה על שחרורו של המבקש לחלופת מעצר איננה סבירה. בהקשר זה נקבע כי אחותו של המבקש שהוצעה כמפקחת, מטופלת בילדים קטנים, וכי שני המפקחים האחרים שהוצעו עסוקים בעבודה במשך מרבית שעות היום. התסקיר, נקבע, אינו חזות הכל; קיים פער ממשי בין המידע שמסר המבקש לשירות המבחן לבין חומר החקירה שנאסף נגדו המעיד על המניפולטיביות הרבה שלו ועל כך שאין ליתן בו אמון. לנוכח דברים אלה, סבר בית המשפט כי נשקפת מן המבקש מסוכנות גבוהה והורה על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים נגדו.

6. המבקש ערר לבית המשפט המחוזי על ההחלטה לעצרו עד תום ההליכים, וטען כי הראיות נגדו נסיבתיות בלבד, כי התשתית הראייתית נגדו רעועה וכי אין בסיס לקביעת בית משפט השלום שלפיה הוא מניפולטיבי. בית המשפט המחוזי דחה את הערר, ובהחלטה מיום 25.1.2017 קבע כי התשתית הראייתית הלכאורית ביחס לאישומים נגד המבקש מבוססת היטב והיא אף נמצאת על הרף הגבוה. בית המשפט שב והדגיש כי המבקש לא נרתע מכל דרך כדי לשבש את

חקירתו, כאשר ברוב תעוזה ביקש לסלק את אחת הראיות תחת אפם של השוטרים ולהשמידה; ועוד הוסיף בית המשפט המחוזי וציין כי המבקש ריצה תקופות מאסר בגין עבירות איומים, אלימות ורכוש, וכי בעברו גם מספר עבירות תעבורה כאשר בגין אחת מהן הוא נדון לעונש מאסר מותנה. בהינתן כל אלה, נקבע כי הראיות לכאורה העומדות נגד המבקש ועברו הפלילי מקימים חשש למסוכנות ממשית מצדו, שאותו לא ניתן לאיין באמצעות חלופת מעצר. במצב דברים זה הורה בית המשפט המחוזי על דחיית הערר.

רשות הערר שלפניי

7. ראשית חולק המבקש על התשתית הראייתית שהניחה המשיבה, וגורס כי זו מושתתת בין היתר על חזקה תכופה של הטלפון של המתלוננת - שמעצם טיבה ניתנת לסתירה. בין היתר הוא טוען כי בצילומי מצלמת אבטחה מהיום שבו נגנב לכאורה תיקה של המתלוננת נצפה אדם זר מנסה לעשות שימוש בכרטיס האשראי שלה, וכי לא ניתן לכן לייחס למבקש עבירות של פריצה או גניבה בהתבסס על חזקה תכופה. בנוסף הוא טוען כי בדיקה אלקטרונית פשוטה בטלפון של המתלוננת ובנתוני הרשת הסלולרית גילתה כי בעת העלאת תמונות העירום לחשבון ה"אינסטגרם" של המתלוננת, לא נעשתה מהטלפון גלישה סלולרית; ויובהר: לגישתו של המבקש העובדה שלא נעשה שימוש ברשת האינטרנט מקימה ראייה פוזיטיבית לכך שהתמונות לא הועלו ממכשיר הטלפון ולא על ידו. כן הוא מלין על כך שהמטרה לא בדקה מאיפה כן הועלו התמונות, במיוחד בשים לב לכך שהתמונות הועלו ל"אינסטגרם" יותר מ-10 שעות לאחר שהטלפון נגנב. לטענת המבקש, שתי הערכאות שדנו בנושא מעצרו לא התייחסו לטענותיו שלפיהן לא הוא זה שפירסם את תמונות העירום.

בנוסף טוען המבקש כי גם התשתית הראייתית באישום השלישי אינה חפה מקשיים, וזאת משום שמתיעוד החקירה לא ניתן להבחין במבקש נוטל את הטלפון הנייד שלו מהשולחן, כמיוחס לו.

8. טענה נוספת בפי המבקש היא כי לנוכח העבירות המיוחסות לו, בצירוף נסיבותיו האישיות, ניתן לאיין את המסוכנות הנשקפת ממנו, ככל שזו קיימת, באמצעות חלופת מעצר. המבקש טוען בהקשר זה כי עבירת ההטרדה המינית שבגינה נאשם איננה כזו שנסיונותיה מצדיקות מעצרו של אדם עד לתום ההליכים נגדו - וזאת משום שלא מדובר בעבריין מין בעל דפוסים של פגיעה פיזית בסובבים שמהווה סכנה לציבור. ועוד נטען כי אם היה קיים חשש שהמבקש ייצא את מעצר הבית על מנת לעבור עבירה דומה לזו שעבר, מדובר בחשש שניתן להפיגו בנקל באמצעות פיקוח אלקטרוני. לדברי המבקש, מהחלטת בית המשפט המחוזי עולה תחושה קשה כי תכלית המעצר בעניינו היא עונשית, וזאת מפאת ההד התקשורתית שלו זכתה הפרשה שבה נאשם. לדידו, החלטת בית המשפט המחוזי מושפעת מהעין הציבורית המבקשת למצות עמו את הדין מבלי שניתן משקל מתאים לחזקת החפות העומדת לו כל עוד שלא הורשע בדין. לבסוף טוען המבקש כי העבירה של נהיגה בפזיזות אינה מצויה ברף החומרה הגבוה, ולכן ברי שניתן לאיינה באמצעות פיקוח ראוי.

9. המשיבה טענה בתשובתה כי המבקש כלל לא ניסה לעטות על בקשתו אצטלה של שאלה משפטית עקרונית, וכל עניינה בהעלאת טענות ביחס לתשתית הראייתית הקיימת בעניינו ובאשר לדיותה של חלופת המעצר המוצעת. דברים אלה, נטען, אינם מקימים צידוק לדין ב"גלגול שלישי".

דיון והכרעה

עמוד 4

10. לאחר שעיינתי בבקשה ליתן רשות ערר על נספחיה, הגעתי לידי מסקנה כי דינה להידחות. מדובר בערר ב"גלגול שלישי", וכידוע בבקשות מעין אלו נוהגת אמת מידה מצמצמת הדומה במהותה לזו שהותוותה ב-ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982)). על פי אמת מידה מצמצמת זו, רשות לערור תינתן רק במקרים חריגים שבהם מתעוררת שאלה משפטית בעלת חשיבות עקרונית, החורגת מעניינם של הצדדים להליך. כן מדובר במקרים שבהם מתקיימות נסיבות פרטניות חריגות ומיוחדות המצדיקות זאת, כגון פגיעה לא מידתית בזכויות הנאשם או אי מתן משקל ראוי לשלום הציבור ולביטחון (בש"פ 5198/15 אבו ג'אמע נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (27.7.2015); בש"פ 1361/13 מדינת ישראל נ' פלוני (22.2.2013); בש"פ 2173/11 גמאל אל ג'ניני נ' מדינת ישראל (22.3.2012); בש"פ 2786/11 ג'ריס נ' ג'ריס (17.5.2011)). בעניינינו, לא מצאתי כי הבקשה מגלה כל נימוק שבגינה ניתן להיעתר לה ב"גלגול שלישי". איני סבורה כי עניינו של המבקש מעלה נסיבות חריגות המצדיקות מתן רשות לערור, ואין יסוד לומר שהחלטת בית המשפט המחוזי אינה סבירה או שהיא פוגעת באופן לא מידתי בזכויות המבקש.

11. אף לגופם של דברים, לא מצאתי מקום להתערב בקביעות בית המשפט. יש אמנם טעם בטענת המבקש כי לא ניתנה התייחסות לטענותיו בדבר התשתית הראייתית הלכאורית באישום הראשון. שתי הערכאות שדנו בתיק לא נתנו מענה מניח את הדעת לסוגיה שהעלה המבקש, שלפיה בדיקה אלקטרונית גילתה כי בעת העלאת תמונות העירום ל"אינסטגרם" לא יצא ממכשיר הטלפון של המתלוננת כל אות המעיד על כך שנעשה באמצעותו שימוש ברשת האינטרנט; גם המשיבה לא נתנה דעתה לטענות אלה של המבקש - בטיעוניה לפני שתי הערכאות הקודמות, כמו גם בתשובתה לבקשה שלפניי. עם זאת, מכלול הראיות נגד המבקש בשני האישומים האחרים די בו כדי להותיר אותו במעצר מאחורי סורג ובריה עד תום ההליכים נגדו. התשתית הראייתית בנוגע להשתתפותו של המבקש במרדף שבמסגרתו סוכנו חיי אדם, נפגעו עוברי אורח ושוטרים ונגרם נזק לכלי רכב, היא מוצקה ומצביעה כשלעצמה על מסוכנותו הגבוהה של המבקש. לא כל שכן בהצטרף האישום שעניינו השמדת ראייה, שבית המשפט פירט באריכות ביחס אליו, וקבע בין היתר כי המבקש הודה בפני השוטרים כי הוציא מהטלפון הנייד שלו את כרטיס ה"סים", הסוללה והמכסה, זרק אותם לאסלה והסתיר את המכשיר מאחורי האסלה.

ועוד יוער, נסיונותיו של המבקש להימלט מהדין תוך גרימת נזק לגוף ולרכוש מעוררים כשלעצמם חשד באשר למעורבותו של המבקש גם באישום הראשון. כך במיוחד לנוכח הסתירות הרבות שנמצאו בגרסאותיו של המבקש בנוגע לזהות האנשים שמהם טען כי קנה את הטלפון של המתלוננת; בנוגע לשימוש שנעשה על ידו בטלפון של המתלוננת; ובנוגע לידיעותיו באינטרנט ומחשבים - כפי שפורט באריכות בהחלטתו של בית משפט השלום מיום 23.11.2016. פרט לחסר שנדון לעיל ביחס לתשתית הראייתית הלכאורית באישום הראשון, החלטתו של בית משפט השלום היא מנומקת ומעמיקה, ובדין לא מצא בית המשפט המחוזי מקום להתערב בקביעותיו של בית משפט השלום - ואיני מוצאת מקום לקבוע אחרת.

הוא הדין גם ביחס לעילת המעצר: המעשים שבהם נאשם המבקש - החל מהפריצה לרכבה של המתלוננת; דרך הימלטותו מן השוטרים תוך סיכון חיי אדם ואף פגיעה בהם; ועד להשמדת ראייה בחדר החקירות, בצירוף עברו הפלילי - מצביעים על מסוכנות גבוהה שנשקפת מן המבקש. כך, גם אם נניח לטובתו כי לא קיימת תשתית ראייתית לפרסום התמונות על ידו. בדומה לבית משפט השלום ובית המשפט המחוזי אף אני לא שוכנעתי כי יש בחלופת המעצר שהוצעה כדי להפחית באופן משמעותי ממסוכנות זו.

סופו של דבר, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, ט"ו באדר התשע"ז (13.3.2017).

שׁוֹפֵט
